

یادداشت‌های روزانه از محمدعلی فروغی

(۲۶ شوال ۱۳۲۱ - ۲۸ ربیع الاول ۱۳۲۲ قمری)

به کوشش

ایرج افشار

- ۱ -

۱۹۰۴ ژانویه

۱۳۲۱ شوال و ششم حممه

عدای صحیح شیر - بهار عدسی و حریره - شام چلو و حورش کدو و بیمرو،
 ماست تمام یخ بود، ریر کرسی هم بار نشد - هوا برف می آمد - مراح + ^۱ قدری
 سیگنی به واسطه راه برفن و ثقالت عدا
 دحل هیچ - حرج هیچ

آغار روزنامه بویسی

امروز که رور حممه بیست و ششم ماه شوال سال هزار و سیصد و بیست و
 یک هجری است شروع به بوشتن این یادداشتها می کنم و وقایع ریدگانی خودم را
 در اینجا صیط می سمایم تا مرأت حیاتم ناشد (وقایع هفت رور را در کتابچه دیگر
 بوشته بودم درین دفتر نقل کردم).

محمدحسین پسر حالت آقا

اکنون که شروع به بوشتن این کتابچه می کنم تقریباً یک ساعت به عربوب
 مانده در اطاق دم دلال ریر کرسی شسته ام حاب حداویدگاری و حاب آقاده
 و میرزا ابوالحسن حاب برادرم حصور دارید اما سمی داسد چه می بویسم آقا
 محمدحسین پسر حاجی محمد علی پسر حالت آقا بیرون وصو می گیرد

پسر کمال الملک

معزالدین حاب پسر برگ کمال الملک تقاضا شاسی که «حالا» ^۲ عدد است
 ایحاس است بهار هم ایحاب بود چون می حواهد به مدرسه سیاسی سیايد به این

^۱ همه رور کنار «مراح» + با - دارد پس شناههای + مربوط به عبارت بعد بیست پس برای تعکیک، بعد

^۲ یک کلمه ریر و صله کاعد رفته

ار آن گداشته شد

مساست ایسحا آمده که توّجھی در حق او شود انشاء الله لارمه دوستی کمال‌الملک به عمل حواهد آمد حود این حوان قدری حُل است اگرچه عمدۀ علت آن بی‌تریتی است، ریرا که اوقاتی که رمان تربیت او بوده پدر بالای سرش سوده و شرح حال کمال‌الملک حرا بعدها > [درین] دفتر حواهم نگاشت

برف‌نامه

این ساعت برف به شدت می‌بارد امسال رمستان شکل مخصوص پیدا کرده چنانکه چندین سال بود این قسم دیده شده بود با این که شش پیش‌سسه هفتۀ گذشته که شش هیجدهم ماه و شش شابردهم حدی بود اول شش برف شدیدی گرفت و تا صبح حممه یعنی مدت چهل ساعت متوالی به همان محوال برف آمد و چین برفی کسی در طهران به حاطر بداشت، محتصر قریب بیم درع برف بود که مکرر روفتند کوچه‌ها و معابر مسدود شد و حرکت مشکل ترامووه دو سه رور حوابید و بعد از انقطاع برف که هوا صاف شد چنان سرما شد که این سواعت احیر کمتر نظری آن دیده شده بود میران الحرارة همواره ریر صفر بود ساعت چهار و پنج شش میران الحرارة من که <در کفسکن> اطاق حودم آویخته و درحاتش فارهیت است در حدود هیجده درجه بود که تقریباً هشت درجه ریر صفر از درحات سانتیگراد می‌شود و دیش که از همه شهها سردنتر بود ساعت پنج شابرده (۹۰°) درجه بود اما از قراری که ناظم‌العلوم می‌گفت او اخر شش به دوارده درجه ریر صفر هم رسیده است حداوید به صعفارحم کند فعلًا <اردو شیه> هم یک برف پارو کردی آمد بعد از آن هوا بالسسه صاف بود تا سر شش بار هوا گرفت و آخر شش شروع به برف محتصری کرد گاه آمد و گاه بیامد تا عصر شدت می‌کرد احتمال می‌رود امشت برف پر روری بیاید اما نه واسطه ابر بود هوا سرما کمتر از دیش است به هر حال امسال این برف چهارم است که می‌آید و چین می‌باید که سال سختی ناشد انشاء الله بهار آن حوش حواهد بود و آب فراوان اگرچه بمنی توان به این برفها مطمئن شد چه سه چهار سال قل که برادر و حواهرم اصفهان بودند تا پنج دفعه برف آمد و معهد اتاسستان قحط آب بود تا حدا چه حواهد عحالۀ کتابچه

من برف‌نامه شد و حکایت برف به اطباب کشیده به برودت رسید برویم بر سر
مطالع دیگر

نعمت فسائی - کاتب دیوانها

امروز صبح دیر از حواب بر حاستم چون رور حممه رور پدیرایی آقاست نا
آن که هوا سرد و برف بود میرزا محمود‌دان شاعر فسائی متحلص به نعمت که
غالب حممه‌ها ایسحا می‌آید نا آقای تقی‌جان و دوام‌الملک و میرزا عبدالحسین
یردی که بعضی دواوین برای ماکتات می‌کند و میرزا آقا‌جان که سبقاً در پست‌حابه
بود و سلیمان حان برادر آقای تقی‌جان معاشر توریع روریامه تربیت است آمده
بودند آقا محمد‌حسین هم که حسب الرسم از دیش ایسحا بود^۱ [۱]

پرده نقاشی کمال‌الملک

آقا به میاست صورت کار کمال‌الملک را که من تاره داده‌ام قاب کرده‌ام
حواستند و به حصار شان دادند و اظهار داشتند که من این تصویر و قطعه حظ میرزا
محمد رضا کلهر را هر کدام به هزار تومان بمنی دهم، در صورتی که معطل باشم اما
قیمت ناراری آنها یکی صد تومان کمتر بیست آقا میرزا عبدالکریم از آقارمان و آقا
عباس و آقا بحیر صحبت کرد و گفت آقا عباس در اواخر از آقا بحیر هم گذشت

تعريف شعاع‌السلطنه از «تربیت»

دیگر از صحبت‌ها که به میان آمد مسئله تشویقی بود که چند رور قل شاهزاده
شعاع‌السلطنه از آقا بحیر چون حالی از اهمیت بیست تفصیل آن را می‌بویسیم
روری از ماه روح و ریز علوم به آقا بحیر که شعاع‌السلطنه در دربار از شما و
روریامه شما تعريف و تمحید ریاد کرده تشکر از او نکید آقا هم مقاله حوبی در
روریامه بوشتند اوایل ماه شوال روری من و آقا سرکرسی همین اطاق مشغول عدا
حوردن بودیم در ردید آدم شعاع‌السلطنه بود، یک پاکت شامل صد و شصت میان
روس که به حساب بود و شش تومان ناشد با چهار تومان اسکناس که مجموعاً صد

^۱ هفت سطر و بیم را سیاه کرده‌اند